

Projekt

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ELKU**

z dnia 6 września 2023 r.

w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Elku

Na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, 1273, 1407, 1429 i 1641) uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznik nr 1 - Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Elku na lata 2023-2039, otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Załącznik nr 2 - Wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023-2027, otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Objasnienia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Elku na lata 2023-2039, otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Elku.

Przewodniczący Rady Miasta
Elku

Włodzimierz Szelażek

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ¹⁾

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Załącznik nr 1 do uchwały nr Rady Miasta Elku z dnia 06 września 2023 roku

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:										
		Dochody bieżące ^x	z tego:							Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	z podatku od nieruchomości	ze sprzedaży majątku ^x		z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2	
Wykonanie 2022	331 247 740,03	310 160 786,25	53 243 657,01	2 470 820,48	82 420 065,00	86 019 384,40	86 006 859,36	37 524 656,60	21 086 953,78	5 452 141,37	15 145 146,55	
2023	366 058 464,00	292 519 078,00	45 324 796,00	4 140 624,00	107 905 318,00	48 172 815,00	86 975 525,00	38 548 000,00	73 539 386,00	4 500 000,00	68 482 769,00	
2024	345 063 525,00	290 638 511,00	48 950 780,00	4 223 436,00	112 368 664,00	41 260 582,00	83 835 049,00	42 432 000,00	54 425 014,00	4 000 000,00	50 425 014,00	
2025	335 634 048,00	307 004 548,00	52 866 842,00	4 307 905,00	123 663 410,00	40 934 388,00	85 232 003,00	43 280 640,00	28 629 500,00	3 000 000,00	25 629 500,00	
2026	319 593 823,00	313 052 743,00	57 096 189,00	4 394 063,00	123 966 747,00	41 217 302,00	86 378 442,00	44 146 253,00	6 541 080,00	0,00	6 541 080,00	
2027	320 625 219,00	320 625 219,00	59 950 998,00	4 481 945,00	127 385 749,00	40 983 973,00	87 822 553,00	45 029 178,00	0,00	0,00	0,00	
2028	317 556 331,00	317 556 331,00	62 948 549,00	4 571 583,00	120 907 322,00	39 835 184,00	89 293 692,00	45 929 761,00	0,00	0,00	0,00	
2029	326 319 470,00	326 319 470,00	66 095 976,00	4 663 015,00	124 534 541,00	40 233 536,00	90 792 401,00	46 848 357,00	0,00	0,00	0,00	
2030	335 382 732,00	335 382 732,00	69 400 775,00	4 756 275,00	128 270 578,00	40 635 871,00	92 319 232,00	47 785 324,00	0,00	0,00	0,00	
2031	344 757 890,00	344 757 890,00	72 870 814,00	4 851 401,00	132 118 695,00	41 042 230,00	93 874 750,00	48 741 030,00	0,00	0,00	0,00	
2032	354 457 224,00	354 457 224,00	76 514 355,00	4 948 429,00	136 082 256,00	41 452 652,00	95 459 532,00	49 715 851,00	0,00	0,00	0,00	
2033	364 493 539,00	364 493 539,00	80 340 072,00	5 047 398,00	140 164 723,00	41 867 179,00	97 074 167,00	50 710 168,00	0,00	0,00	0,00	
2034	374 880 193,00	374 880 193,00	84 357 075,00	5 148 346,00	144 369 665,00	42 285 851,00	98 719 256,00	51 724 371,00	0,00	0,00	0,00	
2035	385 631 120,00	385 631 120,00	88 574 930,00	5 251 312,00	148 700 755,00	42 708 709,00	100 395 414,00	52 758 859,00	0,00	0,00	0,00	
2036	396 760 856,00	396 760 856,00	93 003 676,00	5 356 339,00	153 161 778,00	43 135 796,00	102 103 267,00	53 814 036,00	0,00	0,00	0,00	

2037	408 284 567,00	408 284 567,00	97 653 860,00	5 463 465,00	157 756 631,00	43 567 154,00	103 843 456,00	54 890 317,00	0,00	0,00	0,00
2038	420 218 079,00	420 218 079,00	102 536 553,00	5 572 735,00	162 489 330,00	44 002 826,00	105 616 635,00	55 988 123,00	0,00	0,00	0,00
2039	432 577 907,00	432 577 907,00	107 663 381,00	5 684 189,00	167 364 010,00	44 442 854,00	107 423 473,00	57 107 885,00	0,00	0,00	0,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:											
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:		
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:		wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x				
2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1			
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1	
Wykonanie 2022	324 581 682,12	298 161 560,33	118 316 512,47	0,00	0,00	4 945 999,00	0,00	0,00	0,00	26 420 121,79	0,00	0,00	
2023	410 550 672,00	315 748 132,00	137 445 151,36	0,00	0,00	8 000 000,00	0,00	488 070,58	0,00	94 802 540,00	0,00	0,00	
2024	355 204 768,00	297 997 368,00	136 567 338,00	0,00	0,00	1 939 508,00	0,00	0,00	0,00	57 207 400,00	0,00	0,00	
2025	328 017 969,00	299 892 844,00	137 933 011,00	0,00	0,00	1 702 633,00	0,00	0,00	0,00	28 125 125,00	0,00	0,00	
2026	310 856 220,00	302 470 831,00	139 312 341,00	0,00	0,00	1 412 111,00	0,00	0,00	0,00	8 385 389,00	0,00	0,00	
2027	304 448 945,00	304 448 945,00	140 705 465,00	0,00	0,00	1 314 108,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2028	305 213 780,00	305 213 780,00	142 112 519,00	0,00	0,00	1 065 447,00	0,00	226 952,83	0,00	0,00	0,00	0,00	
2029	313 438 879,00	313 438 879,00	143 533 645,00	0,00	0,00	771 610,00	0,00	75 970,54	0,00	0,00	0,00	0,00	
2030	321 952 738,00	321 952 738,00	144 968 981,00	0,00	0,00	516 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2031	330 834 431,00	330 834 431,00	146 418 671,00	0,00	0,00	372 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2032	339 958 413,00	339 958 413,00	147 882 858,00	0,00	0,00	204 750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2033	349 317 878,00	349 317 878,00	149 361 686,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2034	359 163 155,00	359 163 155,00	150 855 303,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2035	369 297 868,00	369 297 868,00	152 363 856,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2036	379 730 640,00	379 730 640,00	153 887 495,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2037	390 470 354,00	390 470 354,00	155 426 370,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2038	401 526 158,00	401 526 158,00	156 980 633,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2039	412 907 472,00	412 907 472,00	158 550 440,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:		z tego:						
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾	Przychody budżetu ^x	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:		Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym:		Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x
					na pokrycie deficytu budżetu ^x	na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	
Wykonanie 2022	6 666 057,91	0,00	45 882 823,03	0,00	0,00	0,00	0,00	45 882 823,03	0,00	
2023	-44 492 208,00	0,00	55 027 208,00	12 800 000,00	12 800 000,00	0,00	0,00	42 227 208,00	31 692 208,00	
2024	-10 141 243,00	0,00	20 142 929,00	19 300 000,00	9 978 243,00	0,00	0,00	842 929,00	163 000,00	
2025	7 616 079,00	7 616 079,00	3 469 929,00	3 450 000,00	0,00	0,00	0,00	19 929,00	0,00	
2026	8 737 603,00	8 737 603,00	462 397,00	0,00	0,00	0,00	0,00	462 397,00	0,00	
2027	16 176 274,00	8 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2028	12 342 551,00	11 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2029	12 880 591,00	8 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2030	13 429 994,00	5 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2031	13 923 459,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2032	14 498 811,00	9 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2033	15 175 661,00	10 150 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2034	15 717 038,00	13 965 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2035	16 333 252,00	8 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2036	17 030 216,00	8 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2037	17 814 213,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2038	18 691 921,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2039	19 670 435,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

⁵⁾ Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Splaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ^{x 7)}	w tym:		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu splaty zobowiązań ^x	z tego:	
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x				kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
Wykonanie 2022	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	10 535 000,00	10 535 000,00	3 233 184,00	0,00	3 233 184,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	10 000 000,00	10 000 000,00	4 000 000,00	0,00	4 000 000,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	11 000 000,00	11 000 000,00	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	9 200 000,00	9 200 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	8 500 000,00	8 500 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	11 200 000,00	11 200 000,00	5 676 026,00	0,00	5 676 026,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	8 700 000,00	8 700 000,00	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	5 100 000,00	5 100 000,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	9 000 000,00	9 000 000,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	10 150 000,00	10 150 000,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	13 965 000,00	13 965 000,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	8 850 000,00	8 850 000,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	8 200 000,00	8 200 000,00	0,00	0,00	0,00
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁷⁾ W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym: kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:								Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x				
środkami nowego zobowiązania		wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami							
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
Wykonanie 2022	x	x	x	x	0,00	0,00	93 850 000,00	0,00	11 999 225,92	57 882 048,95
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	96 115 000,00	0,00	-23 229 054,00	18 998 154,00
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	105 415 000,00	0,00	-7 358 857,00	-6 515 928,00
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	97 865 000,00	0,00	7 111 704,00	7 131 633,00
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	88 665 000,00	0,00	10 581 912,00	10 581 912,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	80 165 000,00	0,00	16 176 274,00	16 176 274,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	68 965 000,00	0,00	12 342 551,00	12 342 551,00
2029	x	x	x	x	0,00	0,00	60 265 000,00	0,00	12 880 591,00	12 880 591,00
2030	x	x	x	x	0,00	0,00	55 165 000,00	0,00	13 429 994,00	13 429 994,00
2031	x	x	x	x	0,00	0,00	50 165 000,00	0,00	13 923 459,00	13 923 459,00
2032	x	x	x	x	0,00	0,00	41 165 000,00	0,00	14 498 811,00	14 498 811,00
2033	x	x	x	x	0,00	0,00	31 015 000,00	0,00	15 175 661,00	15 175 661,00
2034	x	x	x	x	0,00	0,00	17 050 000,00	0,00	15 717 038,00	15 717 038,00
2035	x	x	x	x	0,00	0,00	8 200 000,00	0,00	16 333 252,00	16 333 252,00
2036	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	17 030 216,00	17 030 216,00
2037	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	17 814 213,00	17 814 213,00
2038	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	18 691 921,00	18 691 921,00
2039	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	19 670 435,00	19 670 435,00

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^X	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^X		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^X	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^X
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
Wykonanie 2022	0,00%	7,54%	9,97%	x	x	x	x
2023	6,06%	-6,13%	-4,29%	9,67%	11,88%	TAK	TAK
2024	3,18%	-1,95%	-0,35%	7,26%	9,48%	TAK	TAK
2025	2,14%	3,44%	x	5,38%	7,60%	TAK	TAK
2026	3,90%	4,52%	x	1,77%	3,91%	NIE	TAK
2027	3,51%	6,32%	x	1,46%	3,60%	NIE	TAK
2028	2,29%	4,83%	x	1,51%	3,65%	NIE	TAK
2029	2,59%	4,77%	x	0,51%	2,65%	NIE	TAK
2030	1,91%	4,73%	x	2,26%	2,26%	TAK	TAK
2031	1,77%	4,71%	x	3,81%	3,81%	TAK	TAK
2032	2,94%	4,70%	x	4,76%	4,76%	TAK	TAK
2033	3,15%	4,70%	x	4,94%	4,94%	TAK	TAK
2034	4,20%	4,73%	x	4,97%	4,97%	TAK	TAK
2035	2,58%	4,76%	x	4,74%	4,74%	TAK	TAK
2036	2,32%	4,82%	x	4,73%	4,73%	TAK	TAK
2037	0,00%	4,88%	x	4,74%	4,74%	TAK	TAK
2038	0,00%	4,97%	x	4,76%	4,76%	TAK	TAK
2039	0,00%	5,07%	x	4,79%	4,79%	TAK	TAK

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy									
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1	
Wykonanie 2022	3 325 543,44	3 325 543,44	3 018 948,84	6 182 888,88	6 182 888,88	6 034 539,60	3 276 961,01	3 276 961,01	2 824 082,03	
2023	3 192 190,00	3 192 190,00	2 861 858,00	24 091 273,00	24 091 273,00	23 636 010,00	3 436 525,00	3 436 525,00	2 914 367,00	
2024	2 979 753,00	2 979 753,00	2 895 296,00	8 883 014,00	8 883 014,00	8 883 014,00	3 722 662,00	3 531 170,00	2 895 296,00	
2025	2 270 751,00	2 270 751,00	2 186 294,00	11 542 000,00	11 542 000,00	11 542 000,00	2 945 635,00	2 604 222,00	2 186 294,00	
2026	2 167 028,00	2 167 028,00	2 082 571,00	6 541 080,00	6 541 080,00	6 541 080,00	2 875 725,00	2 450 083,00	2 082 571,00	
2027	1 543 196,00	1 543 196,00	1 458 739,00	0,00	0,00	0,00	1 984 012,00	1 716 163,00	1 458 739,00	
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
Wykonanie 2022	10 665 597,84	10 665 597,84	9 194 050,79	13 603 254,54	2 218 531,90	11 384 722,64	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	22 028 320,00	22 028 320,00	17 724 342,00	46 944 381,00	562 017,00	46 382 364,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	12 713 305,00	9 033 014,00	8 883 014,00	60 930 062,00	3 722 662,00	57 207 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	13 615 000,00	13 615 000,00	11 542 000,00	31 070 760,00	2 945 635,00	28 125 125,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	8 385 389,00	7 695 389,00	6 541 080,00	11 261 114,00	2 875 725,00	8 385 389,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	1 984 012,00	1 984 012,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^X	Wydatki zmniejszające dług ^X	w tym:				Wydatki z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^X	Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^X	Wydatki bieżące podlegające wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^X	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^X	w tym:						
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^X	dokonywana w formie wydatku bieżącego ^X					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
Wykonanie 2022	6 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2023	10 535 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	10 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2025	11 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2026	9 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2027	8 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2028	11 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2029	8 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2030	5 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2031	5 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2032	9 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2033	5 615 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2034	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2035	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2037	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2039	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu spłaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

* Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik nr 2 do uchwały nr 2023 Rady Miasta Elku z dnia 06 września 2023 roku

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit zobowiązań
			Od	Do							
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				152 215 329,00	46 944 381,00	60 930 062,00	31 070 760,00	11 261 114,00	1 984 012,00	152 190 329,00
1.a	- wydatki bieżące				12 090 051,00	562 017,00	3 722 662,00	2 945 635,00	2 875 725,00	1 984 012,00	12 090 051,00
1.b	- wydatki majątkowe				140 125 278,00	46 382 364,00	57 207 400,00	28 125 125,00	8 385 389,00	0,00	140 100 278,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				58 429 090,00	12 187 362,00	16 435 967,00	16 560 635,00	11 261 114,00	1 984 012,00	58 429 090,00
1.1.1	- wydatki bieżące				12 090 051,00	562 017,00	3 722 662,00	2 945 635,00	2 875 725,00	1 984 012,00	12 090 051,00
1.1.1.1	"INNOWACYJNY MOF EŁK" Program Operacyjny Fundusze Europejskie Dla Warmii i Mazur 2021-2027 -	PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY W EŁKU	2023	2027	6 736 250,00	241 997,00	983 710,00	1 816 758,00	2 292 749,00	1 401 036,00	6 736 250,00
1.1.1.2	Program współpracy Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027 Projekt pn."NOWOCZESNE KOMPETENCJE IT" -	PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY W EŁKU	2023	2024	1 976 895,00	254 220,00	1 722 675,00	0,00	0,00	0,00	1 976 895,00
1.1.1.3	Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027 Priorytet 3. Wzmacnianie współpracy między lokalnymi zainteresowanymi stronami Projekt pn. "Szczęśliwy maluszek-Przyszłość w rozwoju usług żłobkowych" -	Miejski Żłobek nr 1 w Elku	2023	2025	375 000,00	40 000,00	100 000,00	235 000,00	0,00	0,00	375 000,00
1.1.1.4	PROGRAM WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ Interreg VI A Litwa-Polska 2021-2027 Projekt pn. "Przyjaciele środowiska" -	CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W EŁKU	2023	2025	70 000,00	23 800,00	25 300,00	20 900,00	0,00	0,00	70 000,00
1.1.1.5	Program Współpracy Interreg VIA Litwa Polska 2021-2027 Priorytet 2. Promowanie dobrostanu fizycznego, emocjonalnego i kulturowego. Projekt pn. "INTERakcja międzypokoleniowa" -	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku	2023	2025	600 000,00	2 000,00	308 000,00	290 000,00	0,00	0,00	600 000,00
1.1.1.6	"START-UP HEROES 2.0-Platforma startowa dla nowych pomysłów ." -	PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY W EŁKU	2024	2027	2 331 906,00	0,00	582 977,00	582 977,00	582 976,00	582 976,00	2 331 906,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				46 339 039,00	11 625 345,00	12 713 305,00	13 615 000,00	8 385 389,00	0,00	46 339 039,00
1.1.2.1	NFOŚ i GW Program priorytetowy "Zielony transport publiczny" tytuł projektu "Zakup 5 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą w Elku" -	Urząd Miasta Elku	2023	2024	19 378 650,00	11 625 345,00	7 753 305,00	0,00	0,00	0,00	19 378 650,00
1.1.2.2	"INNOWACYJNY MOF EŁK" Program Operacyjny Fundusze Europejskie Dla Warmii i Mazur 2021-2027 -	PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY W EŁKU	2023	2027	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	250 000,00
1.1.2.3	Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027 Priorytet 3.Wzmacnianie współpracy między lokalnymi zainteresowanymi stronami Projekt pn."Szczęśliwy maluszek-Przyszłość w rozwoju usług żłobkowych" -	Miejski Żłobek nr 1 w Elku	2023	2025	2 125 000,00	0,00	1 610 000,00	515 000,00	0,00	0,00	2 125 000,00
1.1.2.4	PROGRAM WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ Interreg VI A Litwa-Polska 2021-2027 Projekt pn."Przyjaciele środowiska" -	CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W EŁKU	2023	2025	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	1 300 000,00
1.1.2.5	Program Współpracy Interreg VIA Litwa Polska 2021-2027 Priorytet 2.Promowanie dobrostanu fizycznego, emocjonalnego i kulturowego. Projekt pn."INTERakcja między pokoleniowa -	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku	2023	2025	900 000,00	0,00	800 000,00	100 000,00	0,00	0,00	900 000,00
1.1.2.6	"Rozwój zrównoważonego transportu zbiorowego MOF Elk oraz rozbudowa sieci dróg rowerowych na terenie miasta Elk-etap I" - "Rozwój zrównoważonego transportu zbiorowego MOF Elk oraz rozbudowa sieci dróg rowerowych na terenie miasta Elk-etap I"	EŁK	2024	2026	22 385 389,00	0,00	1 000 000,00	13 000 000,00	8 385 389,00	0,00	22 385 389,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				93 786 239,00	34 757 019,00	44 494 095,00	14 510 125,00	0,00	0,00	93 761 239,00
1.3.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				93 786 239,00	34 757 019,00	44 494 095,00	14 510 125,00	0,00	0,00	93 761 239,00
1.3.2.1	Budowa ul.Norwida w Elku na odcinku od ul.Kościuszki do ronda zjazdowego do tunelu pod torami (do Rail Baltica) -	Urząd Miasta Elku	2022	2024	33 540 139,00	19 013 769,00	14 501 370,00	0,00	0,00	0,00	33 515 139,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit 2027	Limit zobowiązań
			Od	Do							
1.3.2.4	Przebudowa ul. Sikorskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do torów PKP -	Urząd Miasta Elku	2022	2024	30 003 600,00	15 151 000,00	14 852 600,00	0,00	0,00	0,00	30 003 600,00
1.3.2.5	"Modernizacja infrastruktury drogowej w obrębie Suwalskiej Specjalnej strefy Ekonomicznej (SSSE), Podstrefy Elk" -	Urząd Miasta Elku	2023	2025	29 612 500,00	592 250,00	14 510 125,00	14 510 125,00	0,00	0,00	29 612 500,00
1.3.2.6	"Rządowy Program Ochrony Zabytków-Polski Ład-I edycja" - "Rządowy Program Ochrony Zabytków-Polski Ład-I edycja"	EŁK	2023	2024	630 000,00	0,00	630 000,00	0,00	0,00	0,00	630 000,00

Założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Elku

Założenia przyjęte do Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Miasta Elku.

A. Dochody

1. Założenia do dochodów bieżących:

- a) wzrost wpływów z subwencji – w latach 2024-2026 – 4%, w pozostałych latach – 3%, natomiast wpływy z subwencji rozwojowej od 2024 roku, przyjęte w wysokości na 2024 – 22 mln zł, 2025 – 29,7 mln zł., 2026 – 26,2 mln zł., 2027 – 26,7 mln zł., 2028 – 17,2 mln zł. Jej wysokość związana jest z koniecznością spełnienia relacji dochodów i wydatków bieżących i wskaźników.
- b) wzrost wpływów z tytułu udziałów w PIT w latach 2024-2026 – 8%, pozostałe lata – 5%,
- c) wzrost wpływów z podatku od nieruchomości – 2%,
- d) wzrost wpływów z podatków i udziałów w CIT – 2%,
- e) wzrost pozostałych dochodów – 1%,
- f) wzrost dotacji – 1%.

2. Dochody majątkowe:

- a) ze środków zewnętrznych zgodnie z posiadanymi umowami i zapewnieniami finansowania,
- b) sprzedaż majątku – szacunek.

B. Wydatki

- 1. Dla wydatków bieżących założony został wzrost w latach 2024-2028 – 1%, w pozostałych latach – 3%.
- 2. Wydatki majątkowe według programów majątkowych.

W latach 2023-2025 planuje się finansowanie deficytu i wykup obligacji zaciąganiem długu.

Środki z nadwyżek budżetowych w kolejnych latach przeznaczone zostaną na rozwój Miasta lub na wcześniejszy wykup wyemitowanych obligacji lub obsługę długu.